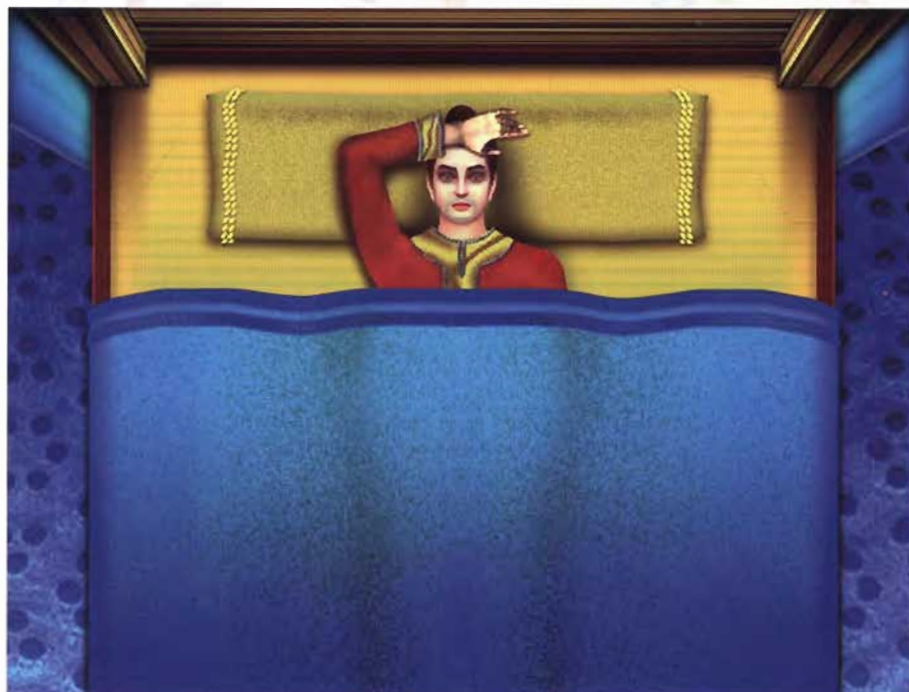

๒๗

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีป่วย

ร่ำเรียงในกุศลธรรมที่ได้กระทำไว้
ดีแล้ว

เพราะว่ายามใดที่นอนป่วย
อยู่บนเตียงคนป่วย เท่ากับว่า เรา
เหมือนนักโทษประหาร ที่เพชรฆาต
กำลังเงื้อมดาบจะจ้วงฟันกันอยู่แล้ว
ในตอนนั้นจะต้องทำกันให้ถูกหลัก
วิชา ที่จะเดินทางไปสู่ปรโลก ซึ่ง
เขาวัดกันที่ความโลภ หรือความหมอง
ของใจ ถ้าใจโลภก็ไปดี ถ้าใจหมองก็
ไปอบาย ไปไม่ดี

ขกคนต้องป่วย ถ้าไม่ตายโดยอุบัติเหตุ ก็ต้องป่วย
ตอนป่วยเราต้องการกัลยาณมิตร ต้องการคุณ
หมอกัลยาณมิตรคอยดูแลรักษาไข้ ต้องการพยาบาล
กัลยาณมิตรรักษาไข้ ต้องการผู้เฝ้าไข้ หมู่นญาติ เพื่อน
ฝูง เป็นกัลยาณมิตร ไปพูดไปคุย แนะนำให้ใจอาจหาญ

เพราะฉะนั้น ตรงนี้แหละทั้ง
ผู้ไข้ก็ต้องเตรียมตัว ผู้รักษาไข้ ดูแลไข้ เฝ้าไข้ หรือ
เยี่ยมไข้ก็ต้องทำให้ถูกหลักวิชา จะต้องทำหน้าที่ของ
กัลยาณมิตรให้ดีทีเดียว ให้เข้าใจหรือศึกษาเรื่องราวที่เคย
พูด พูดในสิ่งที่ทำให้ผู้ไข้นั้น มีใจปีติเบิกบานบุญบันเทิง
ให้มีความปลื้มปีติ

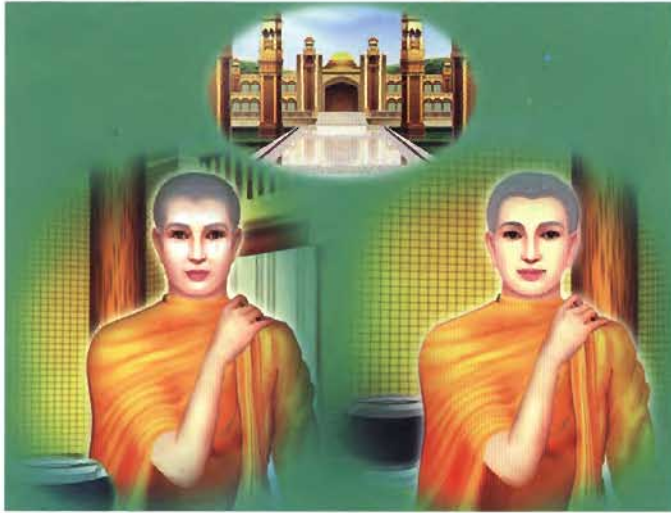

เช้าวันหนึ่ง ท่านเศรษฐีป่วย ไม่สามารถจะไปวัดพระเชตุวันได้ จึงเรียกบริวารคนหนึ่งมา แล้วสั่งว่า “เจ้าจงไปหาพระสารีบุตรแล้วกราบเท้าพระสารีบุตรแทนเราที” ขนาดป่วย ในใจก็มีแต่พระรัตนตรัย “และกราบเรียนให้พระสารีบุตรทราบ ว่า เราไม่สบายเป็นไข้หนัก ได้รับทุกข์ทรมานมาก จึงขอกราบเท้ามายังพระสารีบุตร พร้อมกับนิมนต์พระสารีบุตรให้ช่วยอนุเคราะห์มาเยี่ยม

ที่บ้านด้วย”

บริวารนั้นจึงไปหาพระสารีบุตรที่วัดพระเชตุวัน กราบเรียนเรื่องราวให้พระสารีบุตรทราบ พร้อมกับนิมนต์พระสารีบุตรให้ไปเยี่ยมท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีที่บ้าน พระสารีบุตรรับนิมนต์ แสดงว่า ท่านสิ้นก่อนพระสารีบุตร พระสารีบุตรสิ้นก่อนพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

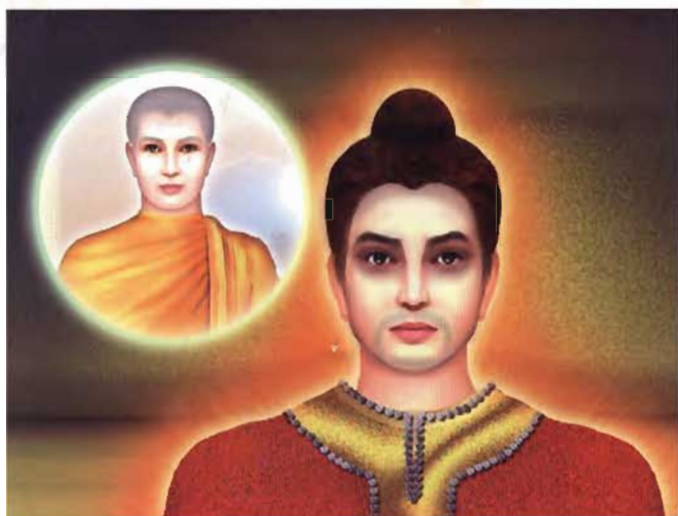

พระสารีบุตรจึงนุ่งห่มจีวร ถือบาตรไปบ้านท่าน
อนาถบิณฑิกเศรษฐีพร้อมกับพระอานนท์ เตรียมบาตร
ไปด้วยเพื่อให้ท่านเศรษฐีได้มีโอกาสทำบุญ เรามาดูวิธีการ
เยี่ยมไข้ว่าเขาทำกันอย่างไร โดยดูพระอริยเจ้าท่านไป
เยี่ยมไข้เป็นแบบอย่าง เราจะได้ดำเนินรอยตามอริย
ประเพณี แล้วในชีวิตของเราก็จะได้ไปเยี่ยมกันหลายครั้ง
ทีเดียว เพราะว่า มีคนเจ็บ คนป่วย คนใกล้จะตายกัน

เยอะ เพราะฉะนั้นจึงควรศึกษากันเอาไว้ให้ดี

เมื่อไปถึงบ้านของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี พระ
สารีบุตรก็ได้เข้าไปพบได้ถามอาการไข้ของท่านเศรษฐีก่อน
ว่าเป็นอย่างไรบ้าง ท่านเศรษฐีก็เรียนว่า “พระคุณเจ้า โยม
ทนไม่ไหวแล้ว ประคองตนเองไม่ไหวแล้ว อาการทุกข์
ทรมานของโยมยิ่งทวีคูณ ไม่ทุเลาเลย” คือ บอกไปตาม
ความเป็นจริง เวลาพระไปเยี่ยม

บางคนไปเยี่ยมไข้ก็เอาเรื่องลูกไปเล่าให้ฟัง ลูกคนนั้นเป็นอย่างนี้ ลูกคนนี้เป็นอย่างนั้น ลูกน้องมาเยี่ยมเจ้านาย งานโน่นก็ยังไม่เสร็จ เป็นอย่างนี้สารพัดเลยลูก ๆ บางคนก็ เตี้ยอย่าลืมหั้นพินัยกรรม เตี้ยว่าจะยกไอนั้นให้ผม แม่อย่าเอาไปทำบุญที่วัดหมด อย่าทำอย่างนั้นนะ มันเป็นบาป ต้องทำอย่างพระสารีบุตรนี้

เมื่อถามอาการป่วยแล้ว ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็บอกอาการป่วยไปตามความเป็นจริง พระสารีบุตรจึง

แสดงธรรมเป็นอุบายระงับทุกข์เวทนาให้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีฟัง ไม่ใช่ไปห้ามความตาย แล้วให้ตั้งใจฟังธรรม ด้วยถ้อยคำที่ดี คำพูดก็เป็นสื่อของใจที่เป็นประดุจสะพาน ให้ความรู้เดินทางผ่านจากใจสู่ท่าน ท่านพูดให้ปลื้ม ให้ใจอยู่ในบุญ ทั้ง ๆ ที่ท่านเศรษฐีก็อยู่ในบุญแล้วแต่เวลาคนป่วยทุกข์เวทนาเกิดขึ้น บางทีจะเพ้อ เพราะความป่วยมาบังคับกายกับใจ ถ้ากายป่วย บางทีใจแยกเหมือนกัน

“ท่านเศรษฐี บุคคลผู้ไม่เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านมีความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้าอย่างไม่หวั่นไหว ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายโดยพลัน” นำความจริงที่ท่านเศรษฐีได้กระทำนั้น เป็นสัจวาจามาอำนวยอวยพรว่า จงหายป่วยโดยเร็วพลัน

“ท่านเศรษฐีบุคคลผู้ไม่เลื่อมใสในพระธรรม เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ” คือไม่เลื่อมใสก็ไม่ประพฤติดามธรรม ประพฤติในอกุศลธรรม เพราะฉะนั้นตายไปแล้ว

ต้องไปทุกคติ ท่านพูดโดยย่อ ซึ่งท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ท่านเข้าใจ “ส่วนตัวท่าน เลื่อมใสในพระธรรมอย่างไม่หวั่นไหว ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายโดยพลัน”

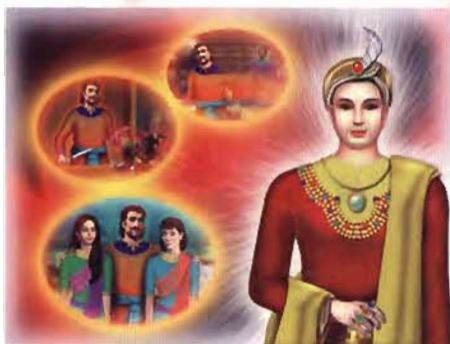
“ท่านเศรษฐี บุคคลผู้ไม่เลื่อมใสในพระสงฆ์ เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านมีความเลื่อมใสในพระสงฆ์อย่างไม่หวั่นไหว ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี ผู้ที่ทุศีล เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ
ส่วนท่านมีศีลของพระอริยะ มีศีลสะอาด ไม่ขาด ไม่ทะลุ
ไม่ต่างพร้อย ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี บุคคลที่ประกอบไปด้วยความเห็นผิด
คือ เป็นมิจฉาทิฐิ เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่าน
เป็นผู้มีความเห็นถูก เป็นสัมมาทิฐิ ขอให้ความเจ็บป่วยจง
หายโดยพลัน”

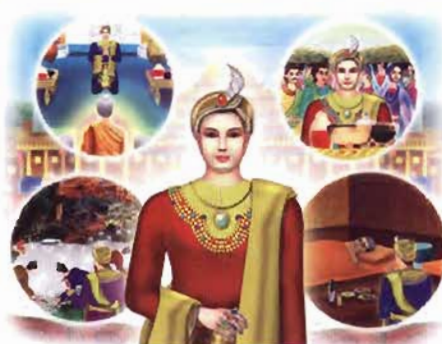
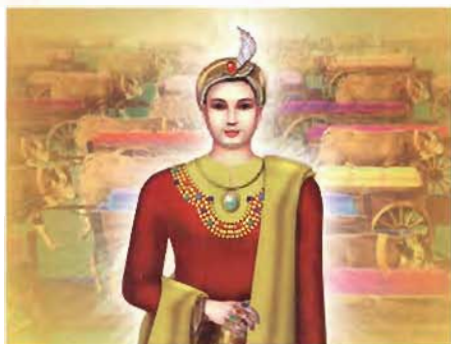
“ท่านเศรษฐี บุคคลผู้มีความดำริในทางผิด เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้มีความดำริในทางที่ชอบ คือ ดำริออกจากกาม ไม่พยาบาท ไม่เบียดเบียน ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี บุคคลที่ประกอบไปด้วยมิจฉาวาจา คือ พูดเท็จ พูดคำหยาบ พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้มีสัมมาวาจา คือ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพ้อเจ้อ

ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายโดยเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี บุคคลที่ประกอบไปด้วยการงานทุจริต คือ มีเจตนาฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้มีการประกอบการทำงานสุจริต คือ ไม่ฆ่า ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายโดยเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี บุคคลที่ประกอบไปด้วยการเลี้ยงชีพในทางที่ผิด เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้

ผู้ประกอบไปด้วยการเลี้ยงชีวิตโดยชอบ มีสัมมาอาชีวะ
ขอให้ความเจ็บป่วยจงหายเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐีบุคคลที่พยายามในทางที่ผิด คือ มีความพยายามให้อกุศลเกิดขึ้น เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้ประกอบไปด้วยความพยายามในทางที่ชอบ คือ เพียรมิให้อกุศลกรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็ไม่ให้เกิดขึ้น หรือเพียรละอากุศลกรรมที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป เพียร

ยังกุศลกรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ให้เจริญขึ้น ให้เกิดขึ้น หรือ กุศลกรรมที่เกิดขึ้นแล้วก็ให้เจริญยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ ขอให้ ความเจ็บป่วยจงหายเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐีบุคคลที่ตามระลึกในทางที่ผิด เมื่อ ตายไปก็ย่อมเข้าถึงทุกคติ ส่วนท่านเป็นผู้ที่ตามระลึกใน ทางที่ชอบ คือ มีสติอยู่ตลอดเวลา ขอให้ความเจ็บป่วย หายเร็วพลัน”

เราจะเห็นว่า สิ่งที่พระสารี
บุตรท่านแสดงธรรม เป็นเนติแบบ
แผนของการเย็บใช้ที่ดีมาก ๆ ทีเดียว
และหลังจากนั้นเราจะไปแปลงอย่าง
ไรก็แล้วแต่เรา แต่หลักก็คือ ให้จิตเขา
อยู่ในกุศลธรรม ให้ใจเขาใส ๆ ได้ ถือ
ว่าถูกหลักวิชา อย่าไปชวนพูดชวน
คุยเรื่อยเปื่อย

เป็นสิ่งที่เราจะต้องศึกษากัน
เอาไว้ให้ดีทีเดียวนะ จะสังเกตได้ว่า ท่าน
พูดเรื่องบุญกับบาปเท่านั้น ไม่ได้พูด
เรื่องรวยหรือจน ไม่ใช่ คนจนเท่านั้น
ไปทุกข์ ส่วนท่านรวยไปสุคติ ไม่ใช่
คนที่มีบริษัทเดียวไปทุกข์ ส่วนคนที่มีบริษัทในเครือไปสุคติ
ก็ไม่ใช่ หรือคนที่ต่อแย่งกันนั้นถึงไปสู่สุคติ คนที่ต่อแย่งไม่
แย่งก็ไปทุกข์ ก็ไม่ใช่

“ท่านเศรษฐีบุคคลที่มีจิตตั้งมั่นไว้ในทางผิด คือ
มิจฉาสมาธิ เมื่อตายไปก็ย่อมเข้าถึงทุกข์ ส่วนท่านเป็นผู้

มีจิตตั้งมั่นในทางที่ชอบ คือ มีสัมมาสมาธิ สัจจจากอกุศล
ธรรม เข้าถึงจตุตถฌาน ขอให้ความป่วยจงหายโดย
เร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐี บุคคลที่มีความรู้ที่ผิด เมื่อตายไป
ย่อมเข้าถึงทุกข์ ส่วนท่านมีความรู้ที่ถูก คือ สัมมาญาณะ

ขอความปวยจงหายโดยเร็วพลัน”

“ท่านเศรษฐีบุคคลยึดความหลุดพ้นที่ไม่นำออกจากทุกข์ มีฉนวนมุตติ เมื่อตายไปย่อมบำเพ็ญเพียรในกรรมานตนอย่างนี้ เป็นต้น ส่วนท่านมีความหลุดพ้นในทางที่ชอบ สัมมาวิมุตติ ขอความปวยจงหายโดยเร็วพลัน”

เมื่อพระสารีบุตรแสดงธรรมจบ อากาการเจ็บป่วยของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็หายทันที เห็นไหมอยากให้หาย ให้พูดอย่างนี้

ท่านเศรษฐีได้ถวายภัตตาหารแก่พระสารีบุตรและพระอานนท์ ลูกขึ้นมาถวายภัตตาหารได้ เมื่อพระสารีบุตรและพระอานนท์ฉันเสร็จก็ได้กล่าวอนุโมทนาแก่ท่านเศรษฐีจะเห็นว่าเป็นธรรมเนียมก็ต้องพูดให้เขาชื่นใจให้อาจหาญ ร่าเริง เบิกบานในธรรมแล้วก็ได้ให้ศีล ให้พร “บุคคลใดมีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ บุคคลนั้นไม่ขัดสน มีชีวิตที่ไม่เปล่าประโยชน์”

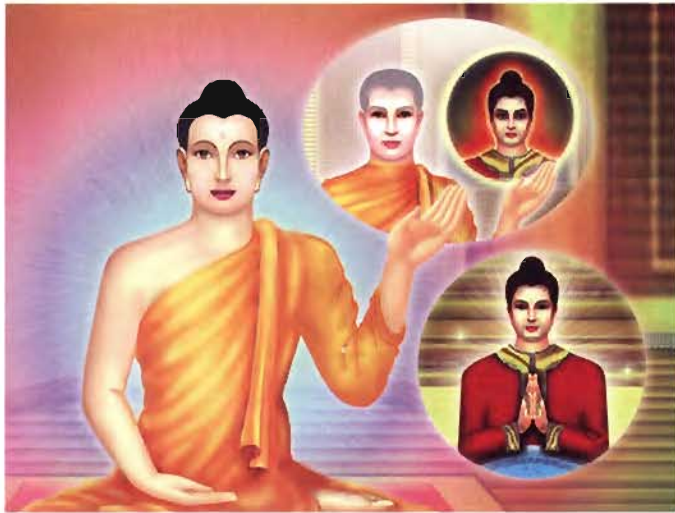
“บุคคลผู้มีปัญญาฟังตามระลึกนึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย อันประกอบไปด้วยศรัทธา ศีลและการเห็นธรรมเนื่อง ๆ” พูดเน้นย้ำอีกทีหนึ่งหลังฉันแล้ว

เมื่อพระสารีบุตรกล่าวอนุโมทนาแล้วก็ลุกจากอาสนะ กลับสู่วัดพระเชตวันพร้อมกับพระอานนท์ พระอานนท์จึงไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถวายบังคม แล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง พระพุทธองค์ก็ตรัสถามพระอานนท์ว่า “อานนท์ เธอมาจากไหนแต่เช้าหรือ”

พระอานนท์ก็ได้กราบทูลเรื่องราวทั้งหมดให้พระบรมศาสดาทรงทราบ พระองค์ตรัสชื่นชมพระสารีบุตรว่า เป็นบัณฑิต มีปัญญามาก สามารถอธิบายธรรมะให้ท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง แล้วหายจากอาการเจ็บไข้ได้ฉับพลัน

อย่าลืมว่า ท่านแสดงธรรมเพื่อระงับให้ใจอยู่ในบุญ ถ้าตายก็ไปดี คือ ให้หายตรงนั้นแล้วใจใส ถ้าใจใสแล้วไปดี แต่ถึงอย่างไรก็ห้ามความตายไม่ได้ เป็นเรื่อง

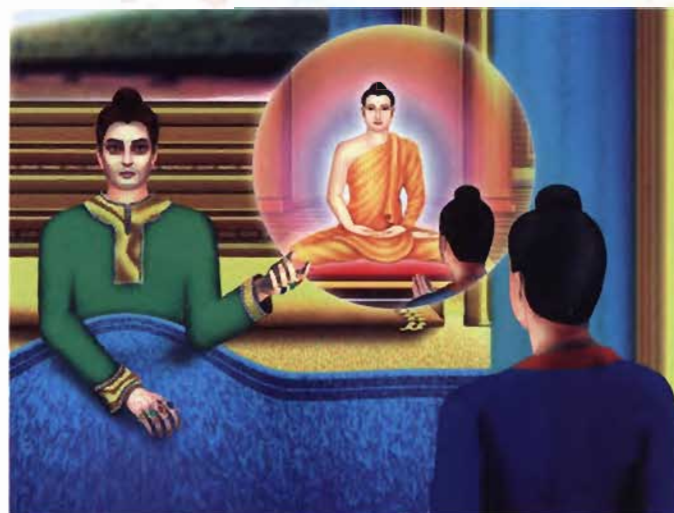

ที่เราจะต้องทำความเข้าใจ ไม่ใช่ว่าพอพระไปโปรดแล้วจะ
รอดตาย ไม่เกี่ยว หนักเป็นเบา เบาหาย ตายแล้วก็ไปได้

บุคคลใดมีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในพระพุทธ
พระธรรม และพระสงฆ์แล้ว บุคคลนั้นเป็นคนไม่ขัดสน
มีชีวิตที่ไม่เปล่าประโยชน์ คำว่า ขัดสน คือ คนเวลาไม่
มีทรัพย์ภายนอก ไม่มีโลกียทรัพย์ ไม่มีเงิน ไม่มีทอง จะ
มีความรู้สึกว่าเป็นคนขัดสน แต่ว่าตามธรรมเนียมของผู้รู้ แม้
ทรัพย์ภายนอกไม่มีหรือมีน้อย แต่ถ้ามีทรัพย์ภายใน คือ

มีศีล มีธรรม อย่างนั้นก็มีความปลื้มใจ ได้ชื่อว่า เป็นคน
ไม่ขัดสน มีชีวิตที่ไม่เปล่าประโยชน์เลย เราจะรู้จักคำนี้
แล้วซึ่งกับคำว่า ไม่ขัดสน ต่อเมื่อเราได้ประพฤติธรรม ลอง
รักษาศีลดู ศีล ๕ หรืออุโบสถศีล ในวันพระ แล้วก็
ประพฤติธรรมปฏิบัติตัวให้เข้าถึงพระในตัว มีความรู้สึก
ปลื้ม มั่นอึด โดยไม่ได้ไปคำนึงถึงว่ามีทรัพย์ภายนอก มี
เงินมีทอง หรือว่าไม่มี มันไม่ได้คิดเลย มาปลื้มองค์พระ
ใส ๆ ซึ่งถ้าได้เข้าถึงจุดนี้แล้ว ไม่ขัดสนแล้ว

ต่อมาท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีไม่สบายอีก ป่วยไข้
อาการหนัก ได้รับทุกขุทรมานมากถึงขั้นนอนรอความ
ตาย ท่านก็ใช้วิธีการเดิม คือ เรียกบริวารคนหนึ่งมาแล้ว
ก็สั่งว่า “เจ้าจะไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถวาย
บังคมพระบาทของพระพุทธเจ้าแทนเรา” ดุธรรมเนียม
ของผู้รู้

เพราะฉะนั้นใครป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล ไปกราบ

พระ ท่านสมภาร คณะสงฆ์วัดใกล้บ้าน หรือพระประธาน
ในโบสถ์ แทนเราหน่อยเถอะ

“แล้วจงกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ท่าน
อนาถบิณฑิกจะไม่สบายป่วยเป็นไข้หนัก จึงขอฝากการ
ถวายบังคมพระบาทด้วยเศียรเกล้าแทน แล้วจงเข้าไป
หาพระสารีบุตร กราบแทบเท้าท่านแทนเรา แล้วก็กราบ
เรียนให้ท่านทราบ ว่า เราไม่สบายเป็นไข้อาการหนักได้รับ

ทุกข์ทรมานมาก จึงขอฝากการกราบเท้ามาถึงพระสารี
บุตร แล้วนิมนต์พระสารีบุตรได้โปรดมาอนุเคราะห์ มา
เยี่ยมเราที่บ้านด้วย”

บริวารนั้นจึงรีบไปวัดพระเชตะวัน ได้กราบทูล
พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ท่าน
อนาถบิณฑิกเศรษฐีป่วยหนัก ได้รับทุกข์ทรมานมาก จึง
ฝากให้กระผมถวายบังคมพระพุทธรองค์ด้วยเศียรเกล้า
แทน พระเจ้าข้า”

จากนั้นบริวารก็ได้ไปกราบพระสารีบุตรที่กุฏิ แล้ว
นั่งที่ควรส่วนข้างหนึ่ง กราบเรียนพระสารีบุตรว่า “ท่าน
อนาถบิณฑิกเศรษฐีป่วย ไม่สบาย เป็นไข้ อากาหนัก
ได้รับทุกข์ทรมานมาก จึงฝากกระผมมากราบเท้าพระ
คุณเจ้าแทน และขอนิมนต์พระคุณเจ้าโปรดอนุเคราะห์ไป
เยี่ยมท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีที่บ้านด้วยเถาะ”

พระสารีบุตรรับนิมนต์ ท่านก็ไปพร้อมกับพระ
อานนท์ ไปที่บ้านท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี พอไปถึงก็
นั่งบนอาสนะ ที่จัดถวายใกล้ ๆ ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี
พระสารีบุตรก็ได้ถามอาการไข้ของท่านอนาถบิณฑิก
เศรษฐีว่า “ท่านเศรษฐี เป็นอย่างไรบ้าง อาการทุก
ขันธ์ทรมานยังทวิคูณอยู่หรือทุเลาลง” ต้องเข้าใจถาม เวลา
จะไปเยี่ยมไข้ แล้วอย่าไปกระโชกโฮกฮาก ใช้คำพูดดี ๆ
แล้วอย่าไปพูดเฉื่อยจนกระทั่งเขาไม่ได้ยิน กะคะเนดูให้

ได้ยินกำลังพอดี

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีกล่าวว่า “พระคุณเจ้า
กระผมทนไม่ไหวแล้ว ประคองตนไม่ไหวแล้ว อาการ
ทุกข์ทรมานของกระผมยังทวิคูณอยู่เลย” คือ เพิ่มขึ้นไป
เรื่อย ๆ ยังไม่ลดลง ไม่ทุเลาลงเลย

ท่านก็บรรยายอาการทุกข์ทรมานของท่าน กราบ
เรียนพระสารีบุตรและพระอานนท์ทราบว่า ลมเสียด

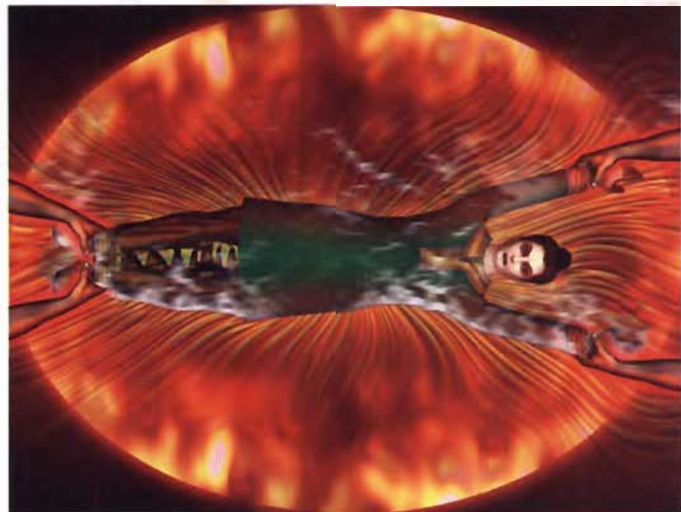
กระหม่อมของกระผมเจ็บปวดเหลือเกิน พระคุณเจ้า
อาการของกระผมเหมือนมีนุรุษที่มีกำลังมาก เอาของ
แหลมคมมาตีแทงกระหม่อมของกระผม กระผมทนแทบ
ไม่ไหวเลย ได้รับทุกข์ทรมานมาก”

“พระคุณเจ้ามีลมพัดอย่างแรงเวียนรอบศีรษะของ
กระผมอยู่ภายใน ไม่ใช่ข้างนอก เหมือนมีนุรุษที่มีกำลัง
แข็งแรง นำเชือกเหนียว ๆ มาผูกมัดชั้นชะเนาะ จนตึง

ที่ศีรษะ กระผมจึงทนไม่ไหว ได้รับทุกข์ทรมานมาก” คือ
มันปวดหัวมากเหลือเกิน ลมมันเสียดแทง

“พระคุณเจ้า ลมเสียดแทงท้องของกระผม เจ็บ
ปวดเหลือเกิน เหมือนคนฆ่าโค่นำมีดอันคมกริบ มา
ฆ่าแหล่โค เชือดเฉือนคว้านท้อง กระผมจึงทนไม่ไหว
ได้รับทุกข์ทรมานมาก ทั้งศีรษะ ทั้งท้อง ทั้งตัว”

“พระคุณเจ้า ในร่างกายของกระผมรู้สึกร้อน

เหลือเกิน เหมือนมีบุรุษที่มีกำลังสองคน มาจับแขนจับ ขายกกระผมไปย่างในหลุมถ่านเพลิงที่ร้อนระอุ กระผม จึงทนไม่ไหวได้รับทุกข์ทรมานมาก”

อันนี้บางท่านอาจจะคิดว่า ท่านก็สั่งสมบุญมา เยอะ เวลาใกล้จะละโลก เป็นพระโสดาบันน่าจะสบาย ๆ แต่อย่าลืมนะว่า สมบัติของท่านพลัดพรากตอนช่วงที่ไม่มีบุญ รองรับ อันนี้ก็คงจะเป็นวิบากกรรมอะไรสักอย่างหนึ่ง

ของท่าน ซึ่งในตำราก็ไม่ได้บอกเอาไว้ แต่ต้องมีวิบาก เพราะว่าสมมุติฐานของโรคทุกชนิดมันมีวิบากทั้งนั้น

บางโรครักษาก็หาย ไม่รักษาก็หาย มันหมดกรรม บางโรครักษาก็จะหาย ไม่รักษาไม่หาย หรือบางโรค หมดอายุแล้ว วิบากกรรมมาตัดรอน รักษาก็ไม่หาย ไม่ รักษาก็ไม่หาย ตายลูกเดียว มันหมดอายุขัย แต่ว่าทุกโรค มันมีสมมุติฐานมาจากวิบากกรรมทั้งสิ้น

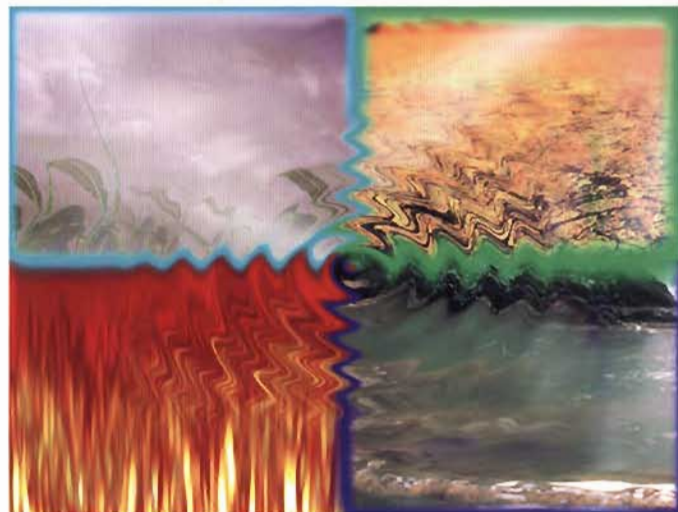
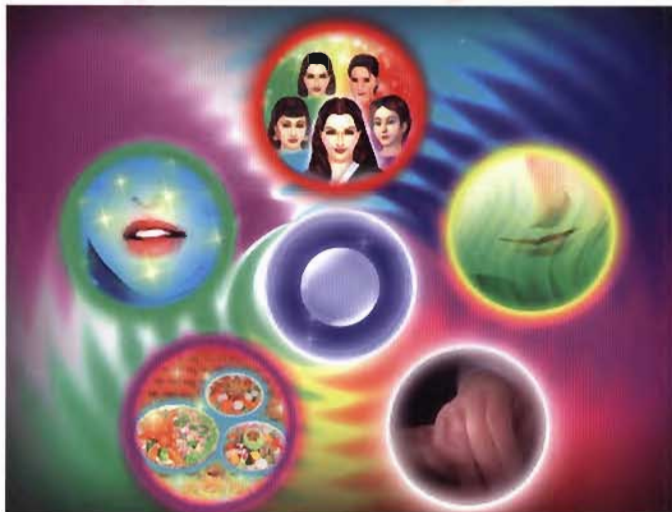

เพราะฉะนั้นท่านก็คงจะต้องมีวิบากกรรมเก่าของท่านมาว่า แทบจะประคองตนไม่ไหวแล้ว ทุกข์ทรมานมาก มีความทุกข์อย่างหนึ่ง นักบุญก็เอ๊ะ ! ทำไมบุญไม่ช่วย มันคนละเรื่อง แล้วไปทำกรรมอะไรมา เตียวก็โดนย้อนบ้าง มันเป็นเรื่องของเก่า แต่เรามองไม่เห็นเอง ก็ไปทำให้เห็น ๆ ก็หมดเรื่อง จะได้เลิกพูดว่า บุญไม่ช่วย ถ้าบุญไม่ช่วยหรือ ปานนี้ไม่ได้อยู่ตรงนี้ บุญช่วยทุกอนูวินาที

พระสารีบุตรพิจารณาเห็นว่า ท่านอนาถบิณฑิก เศรษฐีอาการหนักมาก คงทนไม่ไหวแล้ว ท่านก็คิดถึงหัวข้อธรรม ที่จะแสดงกับพระอริยบุคคล ชั้นพระโสดาบัน จึงแสดงธรรมโปรด เพื่อให้ถือเป็นอารมณ์โปรดในการข่มทุกข์ทรมาน เรื่องนี้ลึกซึ้ง แต่ว่าท่านอนาถบิณฑิก เศรษฐีท่านเข้าใจ

“ท่านอนาถบิณฑิก เศรษฐี ขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือการรับรู้ และการกระทบอารมณ์ที่เกิดจากตา

หู จมูก ลิ้น กาย ใจ” ก็คือให้ทำเฉย ๆ นั่นเอง

“ท่านเศรษฐี ขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือ การรับรู้อารมณ์ ที่เกิดจากรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ธรรมารมณ์” ก็แปลว่าให้ทำเฉย ๆ ใจนิ่ง ๆ

“ท่านเศรษฐี ขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือ ในธาตุ ๖ คือ ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุไฟ ธาตุลม ธาตุ อากาศ ธาตุวิญญาณ” แปลว่าให้ทำเฉย ๆ

“ท่านเศรษฐีขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือ ในขั้นที่ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ” ก็ แปลว่าให้ทำเฉย ๆ

“ท่านเศรษฐี ขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือใน สัมปatti ๘ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ มีอาภาสานัญญา ยตนะ วิญญาณัญญายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนว ลัญญานาสนัญญายตนะ” ก็แปลว่าให้ทำเฉย ๆ

“ท่านเศรษฐีขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถืออะไรในโลกนี้ ให้ตัดใจจากบุตรภรรยาอันเป็นที่รักและทรัพย์สินสมบัติทั้งหลาย” ก็แปลว่าให้ทำเฉย ๆ

“ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ขอให้ท่านทำใจว่า เราอย่าไปยึดถือโลกหน้า” คือไม่ต้องไปกังวลว่าตายแล้วจะไปไหน ให้ทำเฉย ๆ

“ท่านเศรษฐีขอให้ท่านทำใจว่า เราจะไม่ยึดถือ

ในรูปที่เราเห็น เสียงที่เราได้ยิน กลิ่น รส สัมผัสที่เราได้รับทราบและอารมณ์ที่เรารับรู้” ก็แปลว่าให้ทำเฉย ๆ

เมื่อพระสารีบุตรแสดงธรรมจบลง ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีร้องไห้น้ำตาไหล ด้วยความซาบซึ้งในพระธรรมที่พระสารีบุตรนำมาแสดง

ขณะนั้นพระอานนท์ก็คิดว่า ท่านอนาถบิณฑิกะร้องไห้ คงจะกลัวตาย จึงได้ถามว่า “ท่านอนาถบิณฑิก

เศรษฐี ท่านยังอาลัยห่วงใยสมบัติของตนหรือ หรือว่าท่านกลัวความตาย”

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีกล่าวว่า “พระคุณเจ้า กระผมไม่ได้มีความห่วง ความอาลัยห่วงใยสมบัติของตนแล้วก็ได้กลัวความตายเลย แต่กระผมร้องไห้เพราะคิดว่า กระผมอยู่ใกล้ชิดพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และภิกษุมาเป็นเวลานาน ยังไม่เคยได้ฟังพระธรรมเทศนาที่ประทับใจอย่างนี้มาก่อนเลย” คือที่ลึกซึ้งอย่างนี้

สาเหตุที่พระพุทธเจ้าไม่แสดงธรรมแก่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เพราะพระองค์จะแสดงธรรมแก่คนที่จะบรรลुเป็นพระอรหันต์ จึงเป็นเหตุให้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีไม่เคยได้ฟัง อีกประการหนึ่งท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี มีจิตใจที่น้อมในการถวายทาน ยินดีในการให้ทานตลอดชีวิต แม้ยามยาก ก็ยังทำทาน คือ ขนาดหมดเนื้อหมดตัวก็ยังทำทาน เพียงแต่วัตถุทาน อาจจะไม่ประณีตไปบ้าง

พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมในเรื่องบุญกิริยา
วัตถุ ๑๐ แก่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เพราะว่าท่านมี
ใจน้อมไปในการถวายทาน คือ เป็นกองเสบียงเป็นหลัก

เรามาดูว่า ทำไม ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเป็น
กำลังสำคัญในฝ่ายกองเสบียง ท่านเข้าวัดทุกวัน เข้า
สาย ป้าย เย็น กลางคืน แต่ทำไมไม่ได้ยินบทธรรมที่
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเลย สาเหตุที่พระสัมมา
สัมพุทธเจ้าไม่ทรงแสดงกับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี

เพราะพระองค์จะแสดงธรรมบทนี้เฉพาะผู้ที่มีกำลังบุญจะ
ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ จึงเป็นเหตุให้ท่านอนาถบิณฑิก
เศรษฐีไม่ได้ฟังธรรมบทนี้เลย นี่เหตุผลประการที่ ๑

อีกประการหนึ่ง ปกติท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี มี
จิตใจน้อมในการถวายทาน เพราะชอบถวายทาน แจก
จ่ายทาน ยินดีในการให้ทานตลอดชีวิต เพราะท่านสั่งสม
บารมีมาเพื่อการนี้ ให้ตั้งแต่เล็ก สั่งสมบารมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
เพราะฉะนั้นพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมเฉพาะในเรื่อง

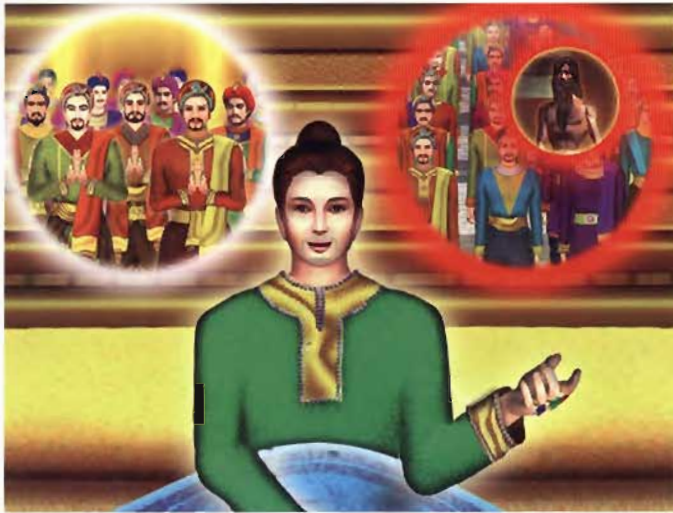

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ แก่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เพราะเห็นใจน้อมในเรื่องการทำทาน ท่านก็พูดเรื่องทานกุศลเรื่องบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ให้ฟังเป็นปกติ

พระอานนทกล่าวว่า “ท่านเศรษฐีธรรมเทศนาอย่างนี้ ไม่เป็นที่เข้าใจสำหรับคฤหัสถ์ผู้ครองเรือน เพราะผู้ครองเรือน มักจะยุ่งแต่ทำมาหากินไม่มีเวลามาศึกษาจริงจัง จึงเป็นเรื่องที่เข้าใจได้เฉพาะบรรพชิต”

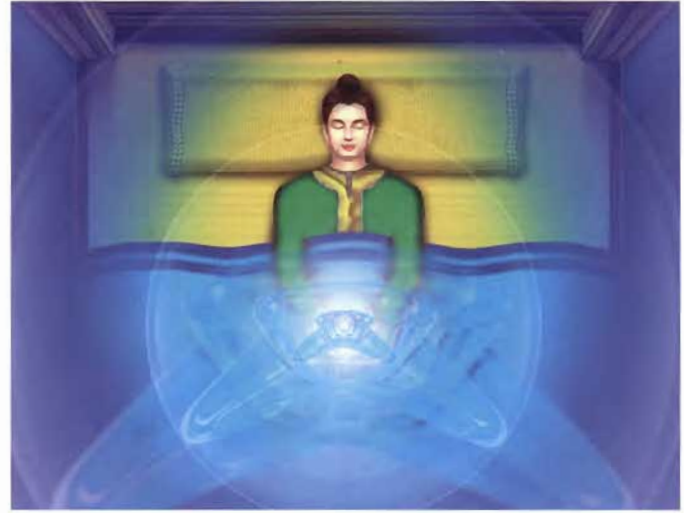
ญาติโยม ขรवास ผู้ครองเรือน จะยุ่งเรื่องทำมาหากิน คิดเรื่องอื่นไม่ค่อยจะออก ถ้าคุยเรื่องการทำมาหากินธุรกิจการงานจะคล่อง ชอบบอกชอบใจทีเดียว และยังสู้ชีวิตมาตั้งแต่เล็ก ๆ แล้วประสบความสำเร็จด้วย ก็จะไม่ค่อยเชื่อเรื่องภพชาติ เรื่องบุญ คิดว่าได้มาด้วยฝีมือ อันนี้เป็นความถูกต้องที่ยังไม่สมบูรณ์ ถูกได้ระดับหนึ่ง ที่ว่าเราประหยัด ขยัน อดทน ใช้สติปัญญาต่อสู้ ก็ถูกเพียงครั้งหนึ่ง แล้วก็ภพชาติต่อไปมันยังมีอีก แต่ว่า

เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลามาศึกษา มัวแต่ทำมาหากิน เพราะฉะนั้นธรรมบทนี้จึงแสดงเฉพาะบรรพชิต

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ได้กราบเรียนพระสารีบุตรว่า “พระคุณเจ้า ขอให้พระธรรมเทศนาอย่างนี้ จงแจ่มแจ้งแก่ภุชสะบ้างเถิด” คือ ให้แสดงธรรมอย่างนี้ให้กับภุชสะบ้าง สอนญาติโยมบ้าง เหตุผล คือ ผู้มีบุญที่มิเกลือบาปยังมีอยู่ ถ้าพวกเขาไม่ได้ฟังธรรมนี้แล้ว จะเสื่อมคลายจากธรรม จะเป็นผู้ไม่รู้ในธรรมนั้น ก็เลย

ขอโอกาส ให้พระสารีบุตรได้แสดงธรรมกับญาติโยมบ้าง

หลังจากที่พระสารีบุตรและพระอานนท์มาเยี่ยมไข้แล้ว เทศนาโปรดท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเสร็จแล้ว ท่านทั้งสองก็เดินทางกลับวัดพระเชตุวัน พอพระสารีบุตรและพระอานนท์กลับไปได้ไม่นาน ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ถึงแก่กรรมด้วยจิตที่ผ่องใส

